

TITEL 5 – INRICHTINGEN TOEGANKELIJK VOOR PUBLIEK EN RECREATIE

Hoofdstuk 1 – Inrichtingen toegankelijk voor het publiek: (Brand)veiligheid

Afdeling 1 – Algemene bepalingen

[Artikel 294. De uitbater van een inrichting, die toegankelijk is voor het publiek, is verplicht om:

- ten minste één maand vóór de opening van de inrichting aan de burgemeester de openingsdatum van de inrichting te melden, en dit met een aangetekende brief;
- alle maatregelen te nemen die brand voorkomen en bestrijden, opgenomen in afdeling 2 en volgende. De uitbater moet dit doen voor de inrichting opent.

Artikel 295. Onverminderd de voorschriften in afdeling 2 en volgende, neemt de uitbater de nodige maatregelen om:

- brand te voorkomen;
- ieder begin van brand snel en doeltreffend te bestrijden;
- bij brand te verzekeren dat de aanwezige personen veilig en snel de inrichting verlaten;
- bij brand onmiddellijk de brandweerdienst op te roepen.]¹⁵³

Afdeling 2 – Maatregelen om brand te voorkomen en te bestrijden

Onderafdeling 1 – Definities

Artikel 296. Behalve bij een uitdrukkelijke afwijking, hebben de in deze afdeling gebruikte termen (voorbeeld: bouw materiaal, bouwelement, wand, veiligheidsverlichting, zelfsluitende deur, waarschuwing, alarm, plafond en vals plafond), de betekenis van het Koninklijk besluit van 7 juli 1994¹⁵⁴ bijlage 1 – “Terminologie” als het Koninklijk besluit van toepassing is of de betekenis van de Belgische norm NBN S 21-201 - "Brandveiligheid in de gebouwen - Terminologie".

Weerstand tegen brand van een bouwelement: de tijd waaraan een bouwelement met een dragende en/of scheidende functie gelijktijdig voldoet aan de eisen van stabiliteit, vlamdichtheid en thermische isolatie, als het getest is volgens de Europese norm NBN EN 13501-2 of volgens de Belgische norm NBN 713.020.

Welke eigenschappen van de ‘oude’ Belgische norm NBN 713.020 kunnen aanvaard worden als evenwaardig aan de ‘nieuwe’ Europese norm NBN EN 13501-2, staat in volgende tabel:

NBN EN 13501-2		NBN 713.020	
Voor	R 30, RE 30, REI 30 en EI 30	voldoet	Rf 1/2 h
Voor	R 60, RE 60, REI 60 en EI 60	voldoet	Rf 1 h
Voor	R 120, RE 120, REI 120 en EI 120	voldoet	Rf 2 h
Voor	EI1 30 deuren	voldoet	Rf 1/2 h

¹⁵³ Gewijzigd door de gemeenteraad op 22 september 2014, datum inwerkingtreding 30 september 2014

¹⁵⁴ K.B.van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan de nieuwe gebouwen moeten voldoen

Voor	EI1 60 deuren	voldoet	Rf 1 h
------	---------------	---------	--------

Reactie bij brand van een materiaal: gedrag van een materiaal dat in gespecificeerde testomstandigheden, door zijn eigen ontbinding, een vuur waaraan het blootgesteld wordt, voedt. De voorschriften van reactie bij brand van bouwmaterialen worden uitgedrukt zoals bepaald in de Europese norm EN 13501.

De tabellen hieronder geven aan welke eigenschappen van de ‘oude’ Belgische norm NBN S 21-203 kunnen aanvaard worden als evenwaardig aan de ‘nieuwe’ eisen zoals bepaald in de Europese norm NBN EN 13501.

1. Voor alle materialen

NBN EN 13501		NBN S 21-203	
Voor	A1 en A2-s1, d0 of lager	voldoet	A0
Voor	B-s1, d0 of lager	voldoet	A1
Voor	C-s1, d0 of lager	voldoet	A2
Voor	D-s1,d0 of lager	voldoet	A3

2. Voor vloerbekledingen

NBN EN 13501		NBN S 21-203	
Voor	A1fl en A2fl-s1 of lager	voldoet	A0
Voor	Bfl-s1 of lager	voldoet	A1
Voor	Cfl-s1 of lager	voldoet	A2
Voor	Dfl-s1 of lager	voldoet	A3
Voor	Efl	voldoet	A3

Optrede: de verticale projectie van de afstand tussen twee opeenvolgende trapneuzen.

Aantrede: de horizontale projectie van de afstand tussen twee opeenvolgende trapneuzen.

Looplijn:

De looplijn wordt als volgt bepaald:

- bij steektrappen en scheluwe trappen, ongeacht hun breedte, ligt de looplijn in het midden van de trap;
- bij draaitrappen breder dan 80 centimeter, ligt de looplijn niet minder dan 40 centimeter en niet meer dan 60 centimeter van de binnenkant van de leuningzone of van de spil, en op minstens 35 centimeter van de buitenranden van de treden.

Aanrechtkeuken:

is een vertrek om koude en warme gerechten klaar te maken, met hulp van apparaten die zichzelf na verloop van tijd automatisch uitschakelen (bv. waterkoker, toaster, microgolfoven). Hier worden ook etenswaren en keukengereedschap bewaard.

Totale oppervlakte:

is de totale bruto-oppervlakte van de hele inrichting. Deze omvat zowel de publiek toegankelijke als niet-toegankelijke lokalen en delen.

Totaal publiek toegankelijke oppervlakte:

De volgende regel wordt gehanteerd om de oppervlakte te bepalen van lokalen en delen die toegankelijk zijn voor het publiek:

- in het kader van een stedenbouwkundige vergunning voor oprichting, inrichting of herinrichting, wordt de oppervlakte berekend zonder aftrek van toonbanken, tapkasten en ander meubilair of goederen;
- voor bestaande inrichtingen in uitbating wordt de oppervlakte berekend met aftrek van toonbanken, tapkasten en ander meubilair of goederen.

Onderafdeling 2 – Toepassingsgebied

Artikel 297.

§1. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op alle inrichtingen of delen van inrichtingen, die toegankelijk zijn voor het publiek, ook als ze éénmalig of sporadisch voor het publiek opengesteld worden.

§2. Deze bepalingen gelden ook voor:

- die inrichtingen waar het publiek slechts onder bepaalde voorwaarden wordt toegelaten;
- die lokalen of gebouwen die in oorsprong niet voor dergelijke activiteiten gemaakt werden, enkel als er een dergelijke publieke activiteit plaatsvindt.

[§3. Deze bepalingen gelden niet voor:

- tijdelijke inrichtingen die voor maximum drie maanden op eenzelfde plaats zijn gevestigd, zoals bedoeld in de richtlijnen van december 1967¹⁵⁵ over “de reglementering van de bescherming tegen brand- en paniekrisico’s in kermisinrichtingen en andere tentoonstellingen van tijdelijke aard zoals jaarbeurzen en tentoonstellingen”. Inrichtingen die hieronder vallen zijn:
 - kermisbarakken en circussen, op voorwaarde dat de organisator een evenementen aanvraag indiende;
 - tenten voor het organiseren van vermakelijkheden en het geven van vertoningen, op voorwaarde dat de organisator een evenementen aanvraag indiende.]¹⁵⁶
- installaties in openlucht;
- ruimtes die gebruikt worden om voertuigen te stallen, tenzij deze ruimtes voor een ander doel worden gebruikt.

[§4. Deze bepalingen zijn niet van toepassing op een publiek toegankelijke inrichting gelegen in een pand waar een hogere regelgeving geldt, met uitzondering van Vlarem¹⁵⁷, Arab¹⁵⁸ en het Koninklijk besluit op de arbeidsplaatsen¹⁵⁹ en wanneer de publiek toegankelijke inrichting enkel wordt benut in het kader van de hogere regelgeving.]¹⁶⁰

¹⁵⁵ Richtlijnen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken van december 1967 voor de reglementering van de bescherming tegen rand- en paniekrisico’s in kermisinrichtingen en andere instellingen van tijdelijke aard zoals jaarbeurzen en tentoonstellingen.

¹⁵⁶ Gewijzigd door de gemeenteraad op 24 april 2017, datum inwerkingtreding 1 mei 2017 en de gemeenteraad op 16 oktober 2017, datum inwerkingtreding 23 oktober 2017.

¹⁵⁷ Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning.

¹⁵⁸ Algemeen reglement van 11 februari 1946 voor de arbeidsbescherming.

¹⁵⁹ Koninklijk besluit van 28 maart betreffende de brandpreventie op de arbeidsplaatsen.

¹⁶⁰ Ingevoegd door de gemeenteraad op 29 juni 2015, datum inwerkingtreding 11 juli 2015.

Artikel 298. De uitbater stelt op eigen verantwoordelijkheid het maximaal aantal aanwezige personen vast, binnen de volgende grenzen:

§1. op basis van volgende parameters:

Als er geen vaste zitplaatsen zijn, geldt als algemene regel in inrichtingen toegankelijk voor het publiek: één persoon per één m² totale publiek toegankelijke oppervlakte.

Uitgezonderd:

- in winkels: één persoon per één m² totale publiek toegankelijke oppervlakte;
- in zalen: twee personen per één m² totale publiek toegankelijke oppervlakte;
- op dansvloeren: drie personen per één m² totale publiek toegankelijke oppervlakte;
- als er uitsluitend vaste zitplaatsen zijn: er mogen zoveel mensen aanwezig zijn als het aantal zitplaatsen.

§2. op basis van het aantal uitgangen (voor de berekening: zie verder);

§3. op basis van de nuttige breedte van de uitgangen (voor de berekening: zie verder).

Artikel 299.

§1. Een bord met hierop het maximaal aantal personen dat in de inrichting aanwezig mag zijn, moet door de uitbater, duidelijk leesbaar en goed zichtbaar, worden aangebracht bij de ingang(en).

§2. De uitbater neemt alle nodige maatregelen om te voorkomen dat meer personen aanwezig zijn dan op dit bord staat.

§3. In de aangifte voorzien in artikel 294 vermeldt de uitbater ook het maximaal aantal personen dat in zijn inrichting aanwezig mag zijn.

Afdeling 3 – Maatregelen van toepassing op inrichtingen toegankelijk voor het publiek waar maximaal negen personen toegang kunnen hebben

Onderafdeling 1 – Bouwmaterialen en versieringen

Artikel 300. Het is verboden om materialen, textiel en kunststoffen die gemakkelijk branden, als versiering of bouw materiaal te gebruiken in de inrichtingen toegankelijk voor het publiek (voorbeeld: rietmatten, stro, karton, boomschors, papier). Losse plafonddoeken zijn niet toegelaten. De normale, functionele stoffering geldt niet als versiering (voorbeeld: gordijnen en overgordijnen, vaste muurbekleding, vloerbedekking, tafellinnen).

Artikel 301. De versieringen, luifels en tochtportalen moeten worden aangebracht op een manier dat zij geen verzamelplaats kunnen worden voor vuil, afval en dergelijke.

Onderafdeling 2 – Uitgangen en trappen

Artikel 302. De aanwezigen moeten het gebouw snel en veilig kunnen verlaten. Het is verboden om voorwerpen die de doorgangen kunnen belemmeren, te plaatsen in de uitgangen en wegen die naar de uitgangen leiden of de nuttige breedte ervan verkleinen.

Artikel 303. De plaats van elke uitgang en de richting van de wegen, uitgangswegen en trappen, die naar deze uitgangen leiden, worden aangeduid door pictogrammen vermeld in onderafdeling 7. De zichtbaarheid van de pictogrammen wordt verzekerd zowel door de normale verlichting als door de veiligheidsverlichting. Zij moeten vanuit elke punt van de publiek toegankelijke begaanbare oppervlakte goed leesbaar zijn. De tweede of derde uitgang mag eventueel aangeduid worden met het pictogram "nooduitgang", vermeld in onderafdeling 7.

Artikel 304. Glazen wanden en de vleugels van glazen deuren moeten op ooghoogte een opvallend merkteken dragen.

Onderafdeling 3 – Verlichting en elektrische installaties

Artikel 305. De lokalen moeten behoorlijk verlicht kunnen worden. Alleen elektriciteit is toegelaten als kunstmatige verlichtingsbron.

Artikel 306. De inrichting moet voorzien worden van veiligheidsverlichting, die onmiddellijk en automatisch begint te werken als de stroom uitvalt. Minimaal moeten armaturen aangebracht worden boven elke uitgang deur, in alle evacuatiewegen (gangen en trappen), bij brandbestrijdingsmiddelen en in alle lokalen die uitsluitend door kunstlicht verlicht worden. Er moet voldoende veiligheidsverlichting zijn, die ook sterk genoeg verlicht, om een vlotte ontruiming te verzekeren. De veiligheidsverlichting moet minstens één uur zonder onderbreking kunnen functioneren.

Onderafdeling 4 – Verwarming en brandstof

Artikel 307. Alle nodige veiligheidsmaatregelen moeten worden genomen om oververhitting, ontploffing en brand van de verwarmingsinstallatie te voorkomen. In de omgeving van de verwarmingsinstallatie is niets toegelaten wat het brandrisico verhoogt.

Artikel 308. Verwarmingstoestellen die niet op elektriciteit werken, moeten op een schoorsteen aangesloten zijn of op een speciale inrichting voor de afvoer van verbrandingsproducten. Verplaatsbare verwarmingstoestellen voor stralingswarmte en recipiënten met vloeibare brandstoffen zijn niet toegelaten in lokalen die toegankelijk zijn voor het publiek.

Artikel 309. Recipiënten voor vloeibaar gemaakt petroleumgas, zowel voor opslag als voor gebruik, mogen enkel in openlucht geplaatst worden.

Onderafdeling 5 – Open vuur

Artikel 310. Sfeerverlichting met open vuur, zoals kaarsen en petroleumlampen, is enkel toegelaten als ze geen brand kan veroorzaken bij gebruik of bij omstoten. Fakkels zijn niet toegelaten.

Artikel 311. Verwarming of verhitting door open haarden of open vuren is enkel toegelaten in een vuurvaste en stabiele opstelling, voorzien van afdoende rookgasafvoer.

Artikel 312. Bakken, braden en flamberen in de publiek toegankelijke gedeelten zijn enkel toegestaan met CE-gekeurde toestellen en als deze toestellen geen brand kunnen veroorzaken als ze gebruikt of omgestoten worden.

Onderafdeling 6 – Brandbestrijdingsmiddelen

Artikel 313. Op elke verdieping moet minstens één snelblustoestel van het type 6 kilo poeder ABC of gelijkwaardig aanwezig zijn.

Artikel 314. In keukens moet een snelblustoestel van het type 5 kilo CO₂ of 6 kilo ABC poeder of gelijkwaardig aanwezig zijn. Ook moet in elke keuken een branddeken aanwezig zijn. Voor frituurketels moet een goed sluitend metalen deksel in de onmiddellijke nabijheid aanwezig zijn.

Artikel 315. Het materieel om brand te bestrijden, moet goed onderhouden worden en beschermd zijn tegen vorst. Het moet op doeltreffende wijze opgehangen en gesignaleerd worden door de pictogrammen van onderafdeling 7 en gemakkelijk bereikbaar en oordeelkundig verdeeld zijn. Het materieel moet altijd onmiddellijk gebruikt kunnen worden.

Artikel 316. Al het personeel moet ingelicht worden over de gevaren van brand in de inrichting en moet oefenen om de brandbestrijdingsmiddelen te gebruiken en de inrichting te kunnen ontruimen.

Artikel 317. Als er gerookt wordt in de inrichting, moeten de nodige maatregelen getroffen worden; voldoende asbakken moeten op nuttige plaatsen aanwezig zijn en leeggemaakt worden in een metalen recipiënt. Dit recipiënt moet voorzien zijn van een goed sluitend metalen deksel of moet ‘vlamdovend’ zijn.

Artikel 318. In de lokalen toegankelijk voor het publiek mogen geen vuilnis, afval, afgedankte voorwerpen of producten verzameld worden.

Afdeling 4 – Maatregelen van toepassing op inrichtingen toegankelijk voor het publiek waar minstens tien en maximaal 49 personen toegang kunnen hebben

Onderafdeling 1 – Bouwmaterialen en versieringen

Artikel 319. Het is verboden om materialen, textiel en kunststoffen die gemakkelijk branden, als versiering of bouw materiaal te gebruiken in de inrichtingen toegankelijk voor het publiek (voorbeeld: rietmatten, stro, karton, boomschors, papier). Losse plafonddoeken zijn niet toegelaten. De normale, functionele stoffering geldt niet als versiering (voorbeeld: gordijnen en overgordijnen, vaste muurbekleding, vloerbedekking, tafellinnen).

Artikel 320 De versieringen, luifels en tochtportalen moeten zodanig worden aangebracht op een manier dat zij geen verzamelplaats kunnen worden voor vuil, afval en dergelijke.

Onderafdeling 2 – Uitgangen en trappen

Artikel 321. Elke uitgang, doorgang, gang, evacuatieweg, deuropening en trap moet een snelle en gemakkelijke ontruiming van de inrichting mogelijk maken. Ze moeten een vrije breedte

hebben van minimaal 80 centimeter in het geval van een stedenbouwkundige vergunning en 70 centimeter in geval van bestaande uitbating. Ze moeten een vrije hoogte hebben van minimaal twee meter. Als de trap stijgt in de richting van de vluchtweg, is de minimumbreedte van deze trap in centimeter gelijk aan het dubbel van het maximaal aantal toegelaten personen dat de trap als vluchtweg moet gebruiken. De breedte is minstens 80 centimeter in het geval van een stedenbouwkundige vergunning en 70 centimeter in geval van een bestaande uitbating. De trappen zijn vast, en voorzien van stevige leuning. De treden moeten slipvrij zijn.

Artikel 322. Er is steeds minstens één uitgang die rechtstreeks toegang geeft tot de openbare weg of tot een hiermee gelijkgestelde plaats. Tijdens de openingsuren van de inrichting mogen de deuren in de uitgangswegen in geen geval vergrendeld of met een sleutel gesloten worden. Automatisch werkende deuren mogen gebruikt worden voor uitgangen die rechtstreeks naar buiten uitgeven, als deze deuren automatisch openen wanneer de elektriciteit uitvalt of een andere panne optreedt. Uitgangen waarin trommeldeuren of draaipaaftjes staan, mogen niet als (nood)uitgang beschouwd worden.

Artikel 323. Het is verboden om voorwerpen die de doorgangen kunnen belemmeren, te plaatsen in de uitgangen en wegen die naar de uitgangen leiden of de nuttige breedte ervan verkleinen.

Artikel 324. De plaats van elke uitgang en de richting van de wegen, uitgangswegen en trappen, die naar deze uitgangen leiden, worden aangeduid door de pictogrammen vermeld in onderafdeling 7. De zichtbaarheid van de pictogrammen wordt verzekerd zowel door de normale verlichting als door de veiligheidsverlichting. Zij moeten vanuit elke punt van de publiek toegankelijke begaanbare oppervlakte goed leesbaar zijn. De tweede of derde uitgang mag eventueel aangeduid worden met het pictogram "nooduitgang", vermeld in onderafdeling 7.

Artikel 325. Glazen wanden en de vleugels van glazen deuren moeten op ooghoogte een opvallend merkteken dragen.

Onderafdeling 3 – Verlichting en elektrische installaties

Artikel 326. De lokalen moeten behoorlijk verlicht kunnen worden. Alleen elektriciteit is toegelaten als kunstmatige verlichtingsbron.

Artikel 327. De inrichting moet voorzien worden van veiligheidsverlichting, die onmiddellijk en automatisch begint te werken als de stroom uitvalt. Minimaal moeten armaturen aangebracht worden boven elke uitgang deur, in alle evacuatiewegen (gangen en trappen), bij brandbestrijdingsmiddelen en in alle lokalen die uitsluitend door kunstlicht verlicht worden. Er moet voldoende veiligheidsverlichting zijn, die ook sterk genoeg verlicht, om een gemakkelijke ontruiming te verzekeren. De veiligheidsverlichting moet minstens één uur zonder onderbreking kunnen branden.

Onderafdeling 4 – Verwarming en brandstof

Artikel 328. Alle nodige veiligheidsmaatregelen moeten worden genomen om oververhitting, ontploffing en brand van de verwarmingsinstallatie te voorkomen. In de omgeving van de verwarmingsinstallatie is niets toegelaten wat het brandrisico verhoogt.

Artikel 329. De verwarmingstoestellen die niet op elektriciteit werken, moeten op een schoorsteen aangesloten zijn of op een speciale inrichting voor de afvoer van verbrandingsproducten. Verplaatsbare verwarmingstoestellen voor stralingswarmte en recipiënten met vloeibare brandstoffen zijn niet toegelaten in lokalen die toegankelijk zijn voor het publiek.

Artikel 330. Als op de gastoevoerleiding buiten het gebouw geen afsluiter is aangebracht, zal de uitbater aan de gasmaatschappij vragen om die afsluiter te plaatsen. De afsluiter moet op de voorgevel goed zichtbaar worden aangeduid.

Artikel 331. Recipiënten voor vloeibaar gemaakt petroleumgas, zowel voor opslag als voor gebruik, mogen enkel in openlucht geplaatst worden.

Onderafdeling 5 – Open vuur

Artikel 332. Sfeerverlichting met open vuur, zoals kaarsen en petroleumlampen, is enkel toegelaten als ze geen brand kan veroorzaken bij gebruik of bij omstoten. Fakkels zijn niet toegelaten.

Artikel 333. Verwarming of verhitting door open haarden of open vuren is enkel toegelaten in een vuurvaste en stabiele opstelling, voorzien van afdoende rookgasafvoer.

Artikel 334. Bakken, braden en flamberen in de publiek toegankelijke gedeelten zijn enkel toegestaan met CE-gekeurde toestellen en als deze toestellen geen brand kunnen veroorzaken als ze gebruikt of omgestoten worden.

Onderafdeling 6 – Brandbestrijdingsmiddelen

Artikel 335. De uitbater moet voldoende brandblusmiddelen aanbrengen, aangepast aan de omstandigheden. In de inrichtingen toegankelijk voor publiek, moeten snelblustoestellen van het type 6 kilo poeder ABC of gelijkwaardig aanwezig zijn. Die toestellen moeten goed verdeeld worden over de oppervlakte waar het publiek komt: één toestel per 150 m² totale oppervlakte, met een minimum van twee snelblustoestellen. Op elke verdieping moet minstens één snelblustoestel aanwezig zijn.

Artikel 336. In keukens moet een snelblustoestel van het type 5 kilo CO₂ of 6 kilo ABC poeder of gelijkwaardig aanwezig zijn. Ook moet in elke keuken een branddeken aanwezig zijn. Voor frituurketels moet een goed sluitend metalen deksel in de onmiddellijke nabijheid aanwezig zijn.

Artikel 337. Het materieel om brand te bestrijden, moet goed onderhouden worden en beschermd zijn tegen vorst. Het moet op doeltreffende wijze opgehangen en gesignaleerd worden door de pictogrammen van onderafdeling 7. Het materieel moet gemakkelijk bereikbaar en oordeelkundig verdeeld zijn. Het materieel moet altijd onmiddellijk gebruikt kunnen worden.

Artikel 338. Al het personeel moet worden ingelicht over de gevaren van brand in de inrichting en moet oefenen om de brandbestrijdingsmiddelen te gebruiken en de inrichting te kunnen ontruimen.

Artikel 339. Als er gerookt wordt in de inrichting, moeten de nodige maatregelen getroffen worden; voldoende asbakken moeten op nuttige plaatsen aanwezig zijn en leeggemaakt worden in een metalen recipiënt. Dit recipiënt moet voorzien zijn van een goed sluitend metalen deksel of moet ‘vlamdovend’ zijn.

Artikel 340. In de lokalen toegankelijk voor het publiek mogen geen vuilnis, afval, afgedankte voorwerpen of producten verzameld worden.

Afdeling 5 – Maatregelen van toepassing op inrichtingen toegankelijk voor het publiek waar 50 personen en meer toegang kunnen hebben

Onderafdeling 1 – Bouwmaterialen en versieringen

Artikel 341. Het is verboden om materialen, textiel en kunststoffen die gemakkelijk branden, als versiering of bouw materiaal te gebruiken in de inrichtingen toegankelijk voor het publiek (voorbeeld: rietmatten, stro, karton, boomschors, papier). Losse plafonddoeken zijn niet toegelaten. De normale, functionele stoffering geldt niet als versiering (voorbeeld: gordijnen en overgordijnen, vaste muurbekleding, vloerbedekking, tafellinnen).

Artikel 342. De versieringen, luifels en tochtportalen moeten worden aangebracht op een manier dat zij geen verzamelplaats kunnen worden voor vuil, afval en dergelijke.

Onderafdeling 2 – Uitgangen en trappen

Artikel 343. De trappen, gangen, deuren en de wegen die daarheen leiden en hierna met de term ‘uitgang’ aangeduid worden, moeten mogelijk maken dat de inrichting snel en gemakkelijk ontruimd wordt.

Er is steeds minimaal één uitgang die rechtstreeks toegang geeft op de openbare weg of op een hiermee gelijkgestelde plaats.

Inrichtingen of gedeelten van inrichtingen, waar het maximaal aantal personen honderd of meer bedraagt, moeten ten minste twee aparte uitgangen hebben.

Drie afzonderlijke uitgangen zijn vereist voor inrichtingen of delen van inrichtingen waar het maximaal aantal personen vijfhonderd of meer bedraagt.

Om het aantal uitgangen te berekenen, geldt de veronderstelling dat, om het gebouw te verlaten, alle personen van een verdieping samen naar de naburige verdieping gaan en dat deze verdieping al ontruimd is, als zij er aankomen.

Artikel 344.

§1. De uitgangswegen en deuren moeten een totale breedte hebben die in centimeter minstens gelijk is aan het maximaal aantal toegelaten personen dat ze moet gebruiken om de inrichting te ontruimen.

§2. Elke uitgangsweg en -deur moet minstens een vrije breedte hebben van 80 centimeter in het geval van een stedenbouwkundige vergunning, minstens 70 centimeter in geval van een bestaande uitbating. Zij moet bovendien een vrije hoogte van twee meter hebben.

Artikel 345.

§1. Als de inrichting op bovenverdiepingen of in kelderverdiepingen lokalen heeft waar het publiek komt, moeten vaste trappen naar deze lokalen leiden.

§2. Verdiepingen waar het maximaal aantal personen honderd of meer bedraagt, moeten over minstens twee afzonderlijke trappen beschikken. Verdiepingen waar het maximaal aantal personen vijfhonderd of meer bedraagt, moeten over minstens drie afzonderlijke trappen beschikken.

§3. De trappen hebben een breedte die in centimeter minstens gelijk is aan het aantal personen dat deze trappen gebruikt om de uitgangen van de inrichting te bereiken. Vermenigvuldig deze minimumbreedte met 1,25 voor dalende trappen en met twee voor stijgende trappen. Om deze breedten te berekenen, geldt de veronderstelling dat, om het gebouw te verlaten, alle personen van een verdieping samen naar de naburige verdieping gaan en dat deze verdieping al ontruimd is, als zij er aankomen. De minimumbreedte voor elke trap bedraagt minstens 80 centimeter in het geval van een bouwvergunning en 70 centimeter in geval van bestaande uitbating.

Artikel 346. Om aan de eisen van artikel 345 te voldoen:

- komen rol- en spiltrappen en hellende vlakken met een helling van meer dan tien procent niet in aanmerking;
- moeten de trappen uit rechte delen bestaan en een aantrede hebben van minimaal 20 centimeter;
- kunnen draaitrappen toegestaan worden, als de aantrede op de looplijn minstens 24 centimeter is.

Artikel 347. De trappen moeten op de gepaste plaats(en) voorzien zijn van stevige leuningen. De treden moeten slipvrij zijn. Roltrappen moeten aan ieder uiteinde kunnen worden stilgelegd.

Artikel 348.

§1. Geen enkel punt van de publiek toegankelijke ruimte mag verder dan 45 meter van de eerste uitgang liggen. Geen enkel punt van de publiek toegankelijke ruimte mag verder dan 80 meter van de tweede uitgang liggen.

§2. Uitgangen met volgende kenmerken worden aanvaard:

- rechtstreeks op de openbare weg of op een hiermee gelijkgestelde plaats;
- op een binnenterrein, zodat alle aanwezigen zich minstens acht meter van het gebouw kunnen verwijderen;
- via een evacuatiweg die voldoet aan de volgende kenmerken:
 - De evacuatiweg moet wanden Rf 1 uur hebben en zelfsluitende deuren Rf ½ uur. De Rf-waarden kunnen vervangen worden door de waarden volgens de Europese norm zoals voorzien in de tabel “weerstand tegen brand van een bouwelement” in artikel 185.
 - De trappen moeten gemaakt zijn uit onbrandbare materialen.
 - De breedte van de evacuatiweg en van de trappen is minstens 80 centimeter en wordt bepaald volgens de algemeen geldende regels (evenredigheid met het aantal gebruikers, namelijk één centimeter/persoon horizontaal; 1,25 centimeter/persoon voor dalende evacuatie en twee centimeter/persoon voor stijgende evacuatie).
 - De deuren moeten in de evacuati richting draaien.

- De plaats waar de evacuatiweg weer op het gelijkvloers komt, moet vlak bij de gevel liggen en moet onafhankelijk zijn van de eigenlijke uitgang.
- De hele evacuatiweg beschikt over degelijke, voldoende en automatische veiligheidsverlichting.
- De aanduiding van deze (nood)uitgang en de te volgen richting moet veelvuldig aangeduid worden met de reglementaire pictogrammen.

Artikel 349. De deuren in de uitgangswegen moeten ofwel in beide richtingen ofwel in de vluchtzin opendraaien.

Tijdens de openingsuren van de inrichting mogen zij in geen geval vergrendeld of met een sleutel gesloten worden.

Uitgangsdeuren, die zich op minder dan hun breedte van de rooilijn bevinden, draaien naar binnen open en moeten tijdens de openingsuren van de inrichting permanent en vergrendeld open zijn.

Uitzondering wordt gemaakt voor uitgangsdeuren van een bijzonder type: deze deuren kunnen bij gewone druk alleen naar binnen draaien, maar bij een sterkere druk ook naar buiten. Deze deuren moeten niet permanent en vergrendeld openblijven tijdens de openingsuren van de inrichting.

De deuren in de uitgangswegen die twee uitgangen verbinden, moeten in beide richtingen opendraaien.

Automatisch werkende deuren mogen gebruikt worden voor uitgangen die rechtstreeks naar buiten uitgeven, als zij automatisch in open stand worden gebracht wanneer de elektriciteit uitvalt of een ander panne optreedt. Uitgangen waarin trommeldeuren en draaipaaletjes staan, mogen niet als (nood)uitgang beschouwd worden.

Artikel 350. Er mogen geen voorwerpen geplaatst worden die de doorgangen kunnen belemmeren of de nuttige breedte van de doorgangen, uitgangen en wegen die naar uitgangen leiden, verkleinen. In winkels, warenhuizen en soortgelijke inrichtingen mogen de verkoop- en uitstalstands geen hinder vormen voor een vlotte doorgang van het publiek. Het is verboden tussen de verkoopstands of tegen de boord ervan waren te plaatsen, die een vlotte evacuatie in gevaar kunnen brengen of vertragen. De uitbater zorgt ervoor dat de aankoopwagentjes, die ter beschikking staan van de klanten, zo geplaatst worden dat zij een snelle ontruiming van de inrichting niet verhinderen.

Artikel 351. De plaats van elke uitgang en de richting van de wegen, uitgangswegen en trappen die naar deze uitgangen leiden, worden aangeduid door de pictogrammen vermeld in afdeling 7. De zichtbaarheid van de pictogrammen wordt verzekerd, zowel door de normale verlichting als door de veiligheidsverlichting. Zij moeten vanuit alle delen van de voor het publiek toegankelijke lokalen goed waarneembaar zijn en in verhouding staan tot de afmeting van de ruimte. De tweede of derde uitgang mag eventueel aangeduid worden met het pictogram 'nooduitgang', vermeld in afdeling 7.

Artikel 352. Glazen wanden en de vleugels van glazen deuren moeten op ooghoogte een opvallend merkteken dragen.

Onderafdeling 3 – Verlichting en elektrische installaties

Artikel 353. De lokalen moeten behoorlijk verlicht zijn. Alleen elektriciteit is toegelaten als kunstmatige verlichtingsbron.

Artikel 354. De inrichting moet voorzien worden van veiligheidsverlichting, die onmiddellijk en automatisch in dienst treedt als de stroom uitvalt. Minimaal moeten armaturen aangebracht worden boven elke uitgang deur, in alle evacuatiewegen (gangen en trappen), bij de brandbestrijdingsmiddelen en in alle lokalen die uitsluitend door kunstlicht verlicht worden. Er moet voldoende veiligheidsverlichting zijn, die ook voldoende sterk is, om een gemakkelijke ontruiming te verzekeren. De veiligheidsverlichting moet minstens één uur zonder onderbreking kunnen branden.

Onderafdeling 4 – Verwarming en brandstof

Artikel 355. Alle nodige veiligheidsmaatregelen moeten worden genomen om oververhitting, ontploffing en brand van de verwarmingsinstallatie te voorkomen. In de omgeving van de verwarmingsinstallatie is niets toegelaten wat het brandrisico verhoogt.

Artikel 356. De verwarmingstoestellen, die niet op elektriciteit werken, moeten op een schoorsteen aangesloten zijn of op een speciale inrichting voor de afvoer van verbrandingsproducten. Verplaatsbare verwarmingstoestellen voor stralingswarmte en recipiënten met vloeibare brandstoffen zijn niet toegelaten in lokalen die toegankelijk zijn voor het publiek.

[Artikel 357. De stookinstallatie van de centrale verwarming en de brandstoffenvoorraad moeten elk in een afzonderlijk en goed verlucht lokaal worden geïnstalleerd. Dat lokaal mag niet rechtstreeks in verbinding staan met lokalen toegankelijk voor het publiek. De binnenwanden moeten een Rf hebben van minstens één uur en de deur(en) in deze wanden moet(en) zelfsluitend zijn met een Rf van minstens een halfuur. De Rf-waarden kunnen vervangen worden door de waarden volgens de Europese norm zoals voorzien in de tabel “weerstand tegen brand van een bouwelement” in artikel 296.]¹⁶¹

Artikel 358. De branders die vloeibare brandstof gebruiken, moeten uitgerust worden met een automatische blusinstallatie.

Artikel 359. De toevoerleiding tussen het lokaal waarin de brandstoffenvoorraad staat en de stookplaats moet stevig bevestigd en uit metaal vervaardigd zijn. Deze leiding moet minstens één afsluitkraan hebben op een veilige en gemakkelijk bereikbare plaats, buiten deze lokalen.

Artikel 360. De gasmeters zijn opgesteld in een ruimte buiten de stookplaats, die goed verlucht is en waarin niets aanwezig is wat het brandrisico verhoogt. Die ruimte ligt buiten de delen van de inrichting die voor het publiek toegankelijk zijn.

Artikel 361. Als op de gastoevoerleiding buiten het gebouw geen afsluiter is aangebracht, zal de uitbater aan de gasmaatschappij vragen om die afsluiter te plaatsen. De afsluiter moet op de voorgevel goed zichtbaar worden aangeduid.

Artikel 362. Recipiënten voor vloeibaar gemaakt petroleumgas, zowel voor opslag als voor gebruik, mogen enkel in openlucht geplaatst worden.

Onderafdeling 5 – Open vuur

¹⁶¹ Gewijzigd door de gemeenteraad op 22 september 2014, datum inwerkingtreding 30 september 2014

Artikel 363. Sfeerverlichting met open vuur, zoals kaarsen en petroleumampen, is enkel toegelaten als ze geen brand kan veroorzaken bij gebruik of bij omstoten. Fakkels zijn niet toegelaten.

Artikel 364. Verwarming of verhitting door open haarden of open vuren is enkel toegelaten in een vuurvaste en stabiele opstelling, voorzien van afdoende rookgasafvoer.

Artikel 365. Bakken, braden en flamberen in de publiek toegankelijke gedeelten zijn enkel toegestaan met CE-gekeurde toestellen en als deze toestellen geen brand kunnen veroorzaken als ze gebruikt of omgestoten worden.

Onderafdeling 6 – Brandbestrijdingsmiddelen

Artikel 366. De uitbater moet voldoende brandblusmiddelen aanbrengen, aangepast aan de omstandigheden. In de inrichtingen toegankelijk voor publiek, moeten snelblustoestellen van het type 6 kilo poeder ABC aanwezig zijn. De toestellen moeten goed verdeeld worden over de oppervlakte waar het publiek komt: één toestel per 150 m² totale oppervlakte met een minimum van twee snelblustoestellen. Op elke verdieping moet minstens één snelblustoestel aanwezig zijn.

Artikel 367. In de publiek toegankelijke inrichtingen met een totale oppervlakte groter dan 500 m² moeten muurhaspels met axiale voeding geplaatst worden (conform NBN EN 671-1). De muurhaspels worden aangesloten via een aangepaste leiding op de openbare waterbedeling of op een ander gelijkwaardig voedingssysteem. Deze muurhaspels worden op deskundig gekozen plaatsen geplaatst, zodat elk punt van de inrichting kan bespoten worden. Het aantal muurhaspels wordt als volgt bepaald: de afstand vanaf om het even welk punt tot het dichtste toestel mag niet meer bedragen dan de lengte van de gebruikte haspels. De haspels moeten gevoed worden met een leiding onder druk, zodat het debiet bij de minst bedeelde haspel gelijk is aan of groter dan 24 l/min. De leidingen voor bluswater moeten van staal zijn of van een metaal dat minstens dezelfde waarborgen biedt.

Artikel 368. Als er niet verwarmd wordt met aardgas, moet in de nabijheid van de stookplaats een toestel staan met 5 kilo CO₂ of 6 kilo poeder ABC.

Artikel 369. In keukens moet een snelblustoestel van het type 5 kilo CO₂ of 6 kilo ABC poeder of gelijkwaardig aanwezig zijn. Ook moet in elke keuken een branddeken aanwezig zijn. Voor frituurketels moet een goed sluitend metalen deksel in de onmiddellijke nabijheid aanwezig zijn.

Artikel 370. Het materieel om brand te bestrijden, moet goed onderhouden worden en beschermd zijn tegen vorst. Het moet op doeltreffende wijze opgehangen en gesignaleerd worden (zie afdeling 7, pictogrammen). Het materieel moet gemakkelijk bereikbaar en oordeelkundig verdeeld zijn. Het moet altijd onmiddellijk gebruikt kunnen worden.

Artikel 371. De inrichting moet op het openbaar telefoonnet aangesloten zijn. Het telefoontoestel moet meteen te bereiken en te gebruiken zijn. Bij het toestel moeten de oproepnummers van de hulpdiensten goed zichtbaar aangeduid worden.

Artikel 372. Al het personeel moet worden ingelicht over de gevaren van brand in de inrichting. Sommige personeelsleden, vooraf gekozen op basis van hun permanentie en

functie, moeten oefenen om de brandbestrijdingsmiddelen te gebruiken en de inrichting te kunnen ontruimen.

Artikel 373. Als er gerookt wordt in de inrichting, moeten de nodige maatregelen getroffen worden; voldoende asbakken moeten op nuttige plaatsen aanwezig zijn en leeggemaakt worden in een metalen recipiënt. Dit recipiënt moet voorzien zijn van een goed sluitend metalen deksel of moet ‘vlamdovend’ zijn.

Artikel 374. In de lokalen toegankelijk voor het publiek mogen geen vuilnis, afval, afgedankte voorwerpen of producten verzameld worden.

Onderafdeling 7 – Bijkomende voorschriften inzake oprichting, inrichting en herinrichting

Artikel 375. De binnenwanden, die de scheiding vormen van de lokalen toegankelijk voor het publiek en hun uitgangen met de overige delen van het gebouw, moeten een Rf van minstens een uur hebben. De deuren in deze binnenwanden moeten een Rf van minstens een halfuur hebben. Plafonds uit houten roosters, bekleed en eventueel geïsoleerd zoals een getest plafond met een Rf van minstens een uur, kunnen toegelaten worden. De Rf-waarden kunnen vervangen worden door de waarden volgens de Europese norm zoals voorzien in de tabel “weerstand tegen brand van een bouwelement ”in artikel 185.

Volgende delen kunnen deel uitmaken van het gedeelte toegankelijk voor het publiek:

- aanrechtkeukens;
- keukens waarin alle vaste bak- en braadtoestellen een vaste automatische blusinstallatie hebben, die gekoppeld is aan een mechanisme dat de brandstoftoevoer afsluit als de blusinstallatie begint te werken;
- muurkasten;
- lokalen die als drankopslagplaats gebruikt worden.

Artikel 376. Het zichtbaar oppervlak van:

§1. de (valse) plafonds en van balken moet van het type A1 zijn.

§2. de (valse) muren, van kolommen en van trappen moet van het type A2 zijn.

§3. de (valse) vloeren moet van het type A3 zijn.

Artikel 377. De minimumbreedte van de uitgangen, uitgangswegen en uitgangstrappen is 80 centimeter.

Artikel 378. De trappen gebouwd nadat deze afdeling in voege trad, moeten van het type A0 zijn; ze hebben een aantrede van minstens 20 centimeter. De optrede mag niet meer dan 18 centimeter bedragen. De trappen moeten bestaan uit rechte delen.

Artikel 379. Bij uitbreidingswerken aan een bestaande inrichting moet de hele inrichting voldoen aan de bepalingen van dit artikel, tenzij het bestaande gedeelte van de inrichting brandwerend gecompartmenteerd wordt ten opzichte van de nieuwe delen van de inrichting. Als de uitbreiding gebeurt buiten het lokaal toegankelijk voor publiek, moet de uitbreiding met haar bijhorende evacuatiewegen voldoen aan dit reglement.

Afdeling 6 – Controle, afwijkingen en administratieve maatregelen

Artikel 380. De verantwoordelijke moet volgende installaties geregeld laten nakijken, hetzij door een bevoegd persoon (BP), hetzij door een bevoegd installateur (BI), hetzij door een daartoe [erkend organisme (EO), hetzij door een dienst die erkend is als externe dienst voor technische controles op de werkplaats van liften¹⁶²(EDTC)]¹⁶³:

Installatie	controleorgaan	periodiciteit
Personenliften	[EDTC	<ul style="list-style-type: none">• zes maandelijks door een gecertificeerd onderhoudsbedrijf• driemaandelijks in de andere gevallen
Goederenliften	EDTC	driemaandelijks] ¹⁶⁴
cv en schouwen	BI/BP	jaarlijks
Dampkappen	BI/BP	jaarlijks
Alarm*	BI/BP	jaarlijks
Brandbestrijdingsmiddelen*	BI/BP	jaarlijks
Individuele gasverwarmingstoestellen*	BI	jaarlijks
Veiligheidsverlichting	UITBATER	driemaandelijks
Brandwerende deuren	UITBATER	jaarlijks
Gasinstallatie*	EO	elke vijf jaar
Laagspanning*	EO	elke vijf jaar
Hoogspanning (voorbeeld neonverlichting)	EO	jaarlijks

Installaties aangeduid met * worden bovendien gecontroleerd bij elke wijziging van de uitbating of uitbater, bij transformatie- of renovatiewerken, als de binneninrichting vernieuwd wordt, als de netto-oppervlakte wijzigt, als de bestemming wijzigt en bij elke wijziging die de brandveiligheid kan beïnvloeden. Aan de opmerkingen, gemaakt tijdens de controle, moet de uitbater onmiddellijk het passend gevolg geven.

Artikel 381. De uitbater zal altijd toegang tot de inrichting verlenen aan de burgemeester en de bevoegde ambtenaren. Op hun vraag is hij verplicht het bewijs te leveren dat de voorschriften over de reactie bij brand van de bouwmaterialen en de weerstand tegen brand van de bouwelementen van deze afdeling zijn nageleefd.

Artikel 382.

§1. De uitbater kan andere maatregelen voorstellen die minstens hetzelfde veiligheidsniveau waarborgen als het niveau bedoeld in de diverse bepalingen van dit reglement. Hij moet hiervoor aan de burgemeester een gefundeerde en gedetailleerde aanvraag overmaken waarin duidelijk vermeld staat voor welke artikelen de uitbater een andere maatregel voorstelt. Hij moet aangeven waarom hij niet kan voldoen aan de bepalingen van dit reglement en aantonen dat minstens een gelijkwaardig veiligheidsniveau gehaald wordt.

¹⁶² Overeenkomstig de bepalingen van het Koninklijk besluit van 29 april 1999 betreffende de erkenning van externe diensten voor technische controles op de werkplaats.

¹⁶³ Gewijzigd door de gemeenteraad van 21 september 2015, datum inwerkingtreding 5 oktober 2015.

¹⁶⁴ Gewijzigd door de gemeenteraad van 21 september 2015, datum inwerkingtreding 5 oktober 2015.

§2. Na advies van de [bedrijfseenheid maatschappelijke veiligheid]¹⁶⁵ en/of van de gemeentelijke veiligheidscel¹⁶⁶ geeft de burgemeester voor specifieke dossiers, zoals bepaald in §3 al dan niet toestemming om deze andere maatregelen toe te passen. De burgemeester kan hierbij altijd bijkomende voorwaarden opleggen.

§3. De burgemeester kan oordelen dat voor bepaalde publiek toegankelijke ruimtes de veiligheidsvoorwaarden niet alleen door de [bedrijfseenheid maatschappelijke veiligheid]¹⁶⁷ kunnen geadviseerd worden, dit door de specifieke aard, bouw of gebruik. Voor deze ruimtes kan de burgemeester de gemeentelijke veiligheidscel¹⁶⁸ de opdracht geven om een gepaste commissie samen te stellen. Er moet ook een multidisciplinair advies uitgebracht worden over het veiligheidsniveau dat gehaald wordt met de alternatieve maatregelen die de uitbater voorstelt.

§4. Bij de aanvraag tot afwijking, voegt de uitbater het volledig ingevuld formulier ‘Aanvraag tot afwijking Code van politiereglementen’¹⁶⁹, samen met de documenten die in dit formulier gevraagd zijn. De aanvraag tot afwijking is alleen ontvankelijk wanneer het formulier volledig is ingevuld en de gevraagde documenten zijn gevoegd.

[Artikel 383.

§1. Tijdens de uitbating van een publiek toegankelijk inrichting moet minstens één toegangsdeur van de inrichting onmiddellijk, zowel van binnen als van buiten, zonder tussenkomst van een derde geopend kunnen worden.

§2. Het is verboden om ramen van publiek toegankelijke inrichtingen, die uitgeven op de openbare ruimte, tijdens de uitbating ondoorzichtig te maken zodat de inkijk ernstig bemoeilijkt of onmogelijk gemaakt wordt (bijvoorbeeld door gebruik van folie, gekleurd of ondoorzichtig glas, beschilderingen). Dit met uitzondering voor de speelautomatenhallen of kansspelinrichtingen klasse II.

§3. De burgemeester kan altijd bijkomende maatregelen opleggen en eventueel de sluiting van de inrichting bevelen om de openbare veiligheid te vrijwaren.]¹⁷⁰

[Artikel 383bis. De bevoegde stedelijke diensten voeren de controles brandveiligheid uit die betrekking heeft op de lokale regelgeving, met uitzondering van de stedelijke richtlijnen, zoals voor scholen en parkeergarages. Deze diensten behandelen tevens alle opdrachten binnen het kader van het voluntaristisch beleid tenzij de burgemeester uitdrukkelijk het verzoek aan de hulpverleningszone richt.

De controleverslagen van de stedelijke diensten worden om redenen van duidelijkheid steeds ‘verslag brandveiligheid’ genoemd.]¹⁷¹

Afdeling 7 – Pictogrammen. Uitgang(en), nooduitgang(en) en brandbestrijdingsmiddelen¹⁷²

¹⁶⁵ Gewijzigd door de gemeenteraad van 21 september 2015, datum inwerkingtreding 5 oktober 2015.

¹⁶⁶ zoals bedoeld in het K.B. van 16 februari 2006 betreffende de nood- en interventieplannen.

¹⁶⁷ Gewijzigd door de gemeenteraad van 21 september 2015, datum inwerkingtreding 5 oktober 2015.

¹⁶⁸ zoals bedoeld in het K.B. van 16 februari 2006 betreffende de nood- en interventieplannen.

¹⁶⁹ Dit formulier staat op de website van de stad Antwerpen: www.antwerpen.be.

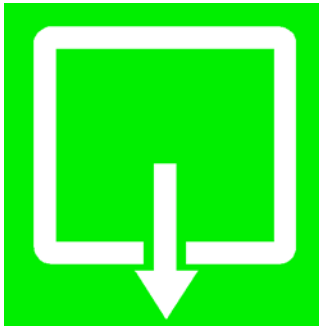
¹⁷⁰ Gewijzigd door de gemeenteraad op 22 september 2014, datum inwerkingtreding 30 september 2014.

¹⁷¹ Ingevoegd door de gemeenteraad op 29 juni 2015, datum inwerkingtreding 11 juli 2015.

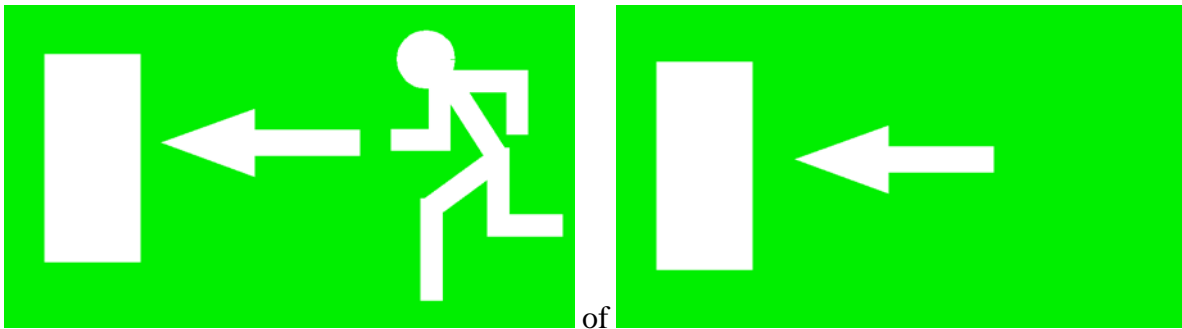
¹⁷² Zie ook: K.B. van 17 juni 1997 betreffende de veiligheids- en gezondheidssignalering op het werk.

Onderafdeling 1 – Uitgangen en nooduitgangen

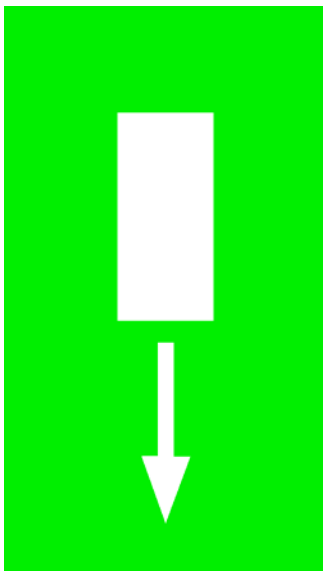
Kleuren: wit op een groene achtergrond.

Plaats en richting van een uitgang die gewoonlijk door de in de inrichting aanwezige personen wordt gebruikt. (Dit teken mag in een andere stand geplaatst worden).

Richting van een nooduitgang naar links. (een symmetrisch teken wordt gebruikt voor een nooduitgang naar rechts).

Plaats van een nooduitgang (te plaatsen boven de uitgang).

Onderafdeling 2 – Brandbestrijdingsmiddelen